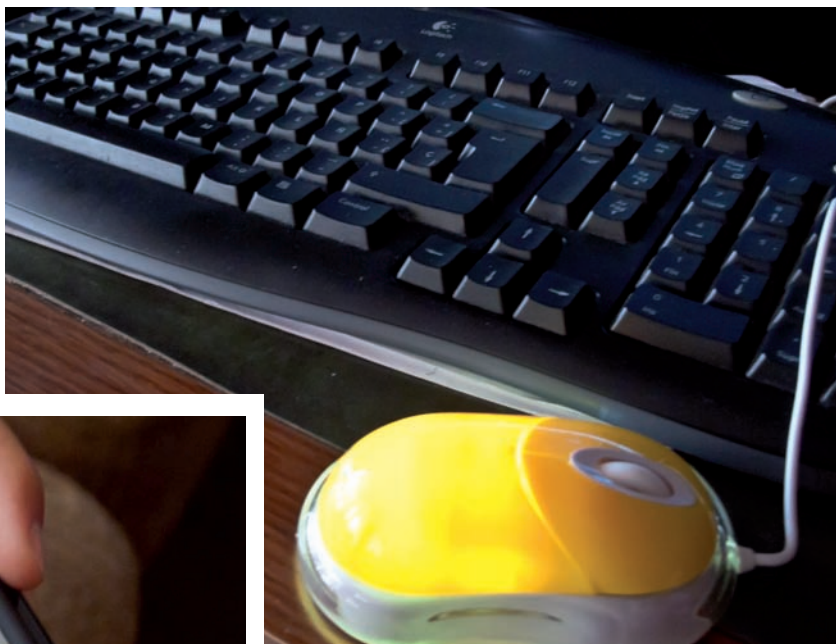


Per un consum responsable de l'oci audiovisual

**INTERNET
TV
MÒBILS
VIDEOJOCs**



**AL LLEURE AUDIOVISUAL
NO TOT S'HI VAL!**



Aprenem a utilitzar-los!



Edita: TAC

Associació de Consumidors de Mitjans Audiovisuals

Octubre de 2011

Per un consum responsable de l'oci audiovisual

www.taconline.net - info@taconline.net

Amb el suport de:



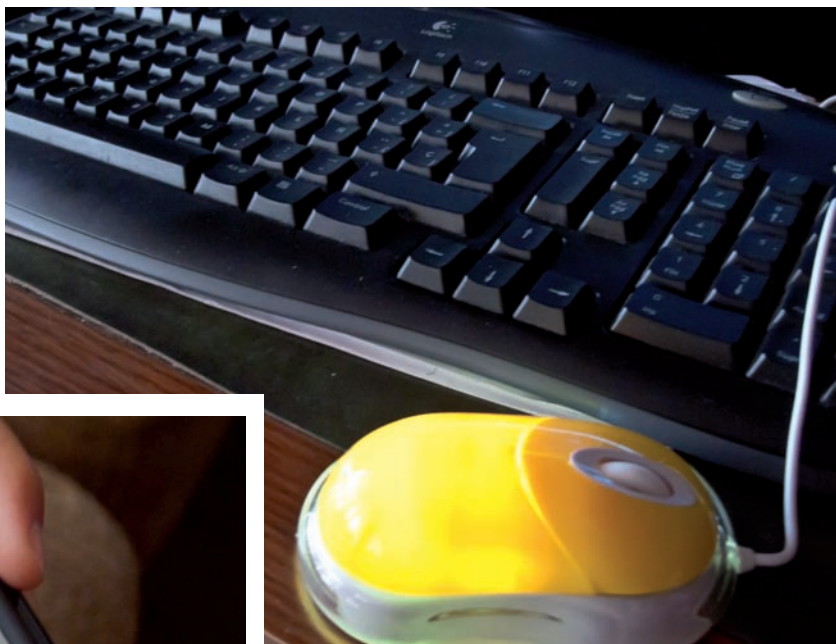
**agència catalana
del consum**



**Generalitat
de Catalunya**

Per un consum responsable de l'oci audiovisual

**INTERNET
TV
MÒBILS
VIDEOJOCs**



**AL LLEURE AUDIOVISUAL
NO TOT S'HI VAL!**



Aprenem a utilitzar-los!

Edita: TAC



Associació de Consumidors de Mitjans Audiovisuals
www.taonline.net
info@taonline.net

Amb el suport de:



**agència catalana
del consum**



**Generalitat
de Catalunya**

Fotografies: Alberto David

Introducció



A partir dels 26 anys de trajectòria de TELEESPECTADORS ASSOCIATS DE CATALUNYA i les enquestes realitzades enguany a alumnes de tot Catalunya , tenim la clau per esbrinar els hàbits de Consum Audiovisual dels Menors

Actualment, a l'era de la societat de la informació el món de les pantalles s'ha convertit en un ens molt influent en el comportament de nens i adolescents, tant per la quantitat de temps que passen davant les pantalles, com per la varietat de continguts i per la seva capacitat d'atracció. Els menors d'edat conviuen a casa seva amb la televisió, Internet, videojocs o el mòbil, que ofereixen continguts no sempre adequats al que els seus pares i formadors desitjarien. Aquest fet comporta que la seva activitat educativa es pugui veure interferida per altres agents, en molt casos desconeguts.

Plantegem als menors:

Tens a casa TELEVISIÓ, INTERNET o VIDEOJOCS?

Tens MÒBIL amb INTERNET?

Quant temps els hi dediques?

T'escoltem!

- o Quina valoració fas dels continguts dissenyats i dirigits als menors que actualment s'emeten a la TELEVISIÓ i a la vegada, quins són els continguts que demanaries i que no s'emeten actualment?
- o Quins són els teus hàbits d'ús d'INTERNET? (de xarxes socials i d'altres plataformes com You Tube o visionats gratuïts on-line, de sèries de televisió i pel·lícules)
- o Quins són els teus hàbits de consum del telèfon MÒBIL: quan l'encens, per a què el fas servir?
- o Quines plataformes utilitzes, quins continguts dels VIDEOJOCS t'agraden?

El fet de conèixer els hàbits D'ús de dispositius mòbils, Internet, videojocs i xarxes socials poden ajudar-nos a enfocar la seva educació partint d'una base empírica adaptada a les seves NECESSITATS REALS.

Coneixent la seva opinió sobre els continguts existents i els desitjables, es podrà sol·licitar als agents del sector una OFERTA DE LLEURE AUDIOVISUAL amb ofertes d'entreteniment i que sigui, a la vegada, beneficiosa per a ells.

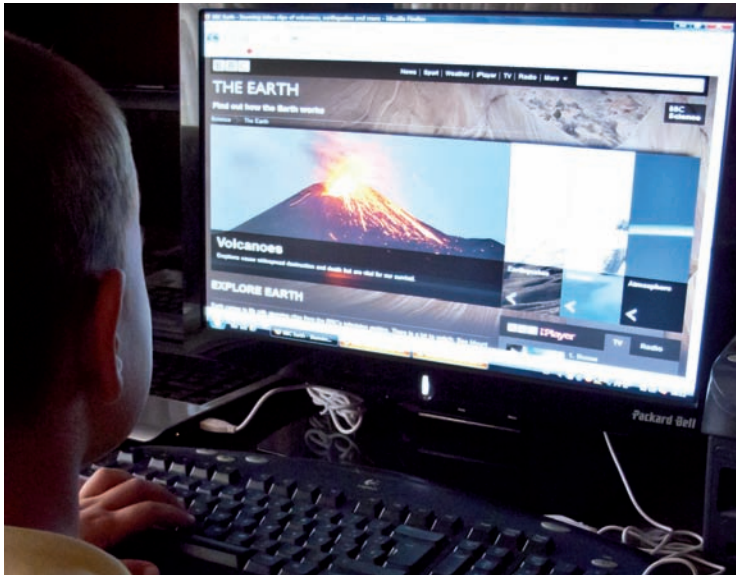
Amb aquest fulletó oferim informació a menors, professors i AMPA per a què coneguin els continguts consumits pels menors i les possibilitats del món de les pantalles i donem a conèixer els seus interessos.

Es tracta d'una eina per fomentar un treball en conjunt de tots els agents socials, professors, famílies i AMPA per tal d'oferir la màxima informació sobre el món audiovisual, minimitzar els riscos del seu ús per part dels menors i aportar una guia als pares i formadors

Potenciem

- L'ALFABETITZACIÓ AUDIOVISUAL I DIGITAL dels responsables de l'educació dels menors, donant a conèixer el llenguatge i les possibilitats dels mitjans audiovisuals.
- EL TREBALL EN XARXA AMB MENORS I EDUCADORS, cadascun des dels seus àmbits d'actuació, per facilitar l'educació audiovisual dels menors i minimitzar la informació no desitjada i els riscos d'agressions a través de les pantalles.
- LA INFORMACIÓ SOBRE ELS HÀBITS DE CONSUM DEL LLEURE AUDIOVISUAL.
- UNA GUIA A LES FAMÍLIES per tal de que fomentin un ús responsable de les pantalles, oferint informació sobre els hàbits de consum i presentant les diferents possibilitats del mercat actual.

I. INTERNET: El valor de la informació



La xarxa és un contenidor infinit d'informació on es troba resposta a qualsevol dubte que tinguem.

Però hem de ser conscients de que **no tot el que està penjat a Internet és cert.**

Com més seriós sigui el tema del qual em vull informar, més important serà saber on buscar. Per això, el primer que hem de saber és 'detectar' qui elabora els continguts de la web en la qual ens estem informant, ja sigui en pàgines oficials, enciclopèdies, diccionaris o similars. Tot això és necessari si es vol prevenir la desinformació i la incultura.

Un exemple: si busques la paraula 'nazisme' es troben més de 6 milions de pàgines, 158.000 imatges i 7.330 vídeos. En tot aquest material hi ha informació veraç i contrastada que resulta molt útil per als estudiants, però s'ha de saber distingir quina és l'apropiada.

Per què no Viquipèdia com a única via informativa?

Perquè qualsevol persona des de casa pot accedir a la informació per modificar-la o introduir dades sobre el que vulgui. Això pot fer perdre fiabilitat encara que el concepte d'una enciclopèdia popular no és, en cap cas, menyspreable i el resultat és una immensa base de dades.

Cal assenyalar que si es tenen temps o inquietuds, col·laborar en aquests tipus de projectes és enriquir la cultura general, sempre que la nostra aportació se sustenti en coneixements seriosos, contrastats i objectius. És positiu encoratjar els més joves a compartir els seus coneixements sobre un tema que els interessi o atregui.

Recomanació: contrastar informacions i acudir a pàgines en les quals clarament es puguin identificar els autors.

les xarxes socials

El 85% dels enquestats entre 11 i 14 anys tenen Facebook

Podem comunicar-se amb una persona des de qualsevol part del món és molt important i els avantatges d'utilitzar com a canal una xarxa social són la rapidesa i el cost zero. Les dues xarxes més utilitzades a Catalunya són Facebook i Tuenti.

Facebook compta amb 800 milions d'usuaris a tot el món i, a dia d'avui, més de 100 milions de perfils són d'accés públic. Per tant, les seves dades privades corren lliurement per tot el planeta. En aquest sentit, saber i donar a conèixer que el perfil és una presentació del nostre 'jo' que pot veure qualsevol persona és de vital importància.

El tema de la seguretat a Internet és complex, ja que quan ens construïm un perfil no tendim a 'amagar' algunes dades rel-

evants. Però és realment necessari publicar tantes dades personals? Encara que tinguem un perfil més o menys tancat, és una informació que fàcilment passa d'un amic a un altre. Per aquest motiu, és recomanable que el que apareix al perfil d'un menor estigui aprovat pels pares.

Mai s'ha de posar...

- el nom i cognoms complets
- l'adreça de casa
- els telèfons
- fotos provocadores
- i fotos d'amics o família sense el seu previ consentiment

Decideix, com fan els publicistes, la teua estratègia de comunicació a la xarxa: què vols donar a conèixer de tu, a qui i per a què.

Cal recordar que és interessant que els pares coneguin els hàbits dels fills, saber quines eines utilitzen per comunicar-se, qui són els amics amb els quals es relacionen i estar pendents de que no siguin víctimes o receptors d'insults o assetjaments a la xarxa.

La comunicació es forja a través de diverses activitats, no és únicament el fet de parlar per Internet el que ens fa amics o millors companys, sinó el temps que els dediquem i les vivències que compartim en persona.

Pel que fa als xats, és important tenir en compte que mentre s'està estudiant o fent un treball és molt difícil concentrar-se si, alhora, es manté una conversa amb un amic a través de l'ordinador o el mòbil.

El temps

L'oci és una de les activitats més freqüents a Internet degut a que ens ofereix multitud de possibilitats lúdiques per a qualsevol edat i circumstància. Però, quina és la manera més intel·ligent de navegar? Quan s'aprofita tot el que Internet ofereix sense invertir més temps del necessari.

Internet és cultura, però també oci i comunicació. Per no quedar atrapats en aquesta xarxa mundial, abans de connectar-se, l'usuari ha d'establir l'objectiu del seu viatge virtual.

El 38% dels enquestats dediquen entre una i dues hores diàries a Internet. Per això, és necessari aprendre a planificar el temps i a saber autocontrolar-se. A més, el 76% afirmen que a casa seva no hi ha horaris limitats per a connectar-se a Internet.

Per acabar proposem un manual bàsic de l'usuari responsable:

Internet no és la meva vida, tinc un horari i un temps de connexió

No em crec tot el que està penjat a la xarxa

Tinc capacitat per aprendre i no només per copiar el que surt a les webs

Els meus amics reals són més importants que els virtuals

Recorro a qui em pugui ajudar en cas de sentir-me assetjat a la xarxa

No penjo fotos ni dades personals sense permís de les persones que surten

Estic pendent de no caure en addicions

Tinc cura de la informació que publico al meu perfil

Recorda que la pirateria és un delictes penalitzat i que hem de respectar els drets d'autor.

2. TELEVISIÓ



La televisió és un dels fenòmens socials i culturals més importants del segle XX.

Mirar la televisió és una de les activitats principals de les persones, només superada per la feina i la son.

El 99,5% de les llars tenen un televisor i a més del 60% en tenen més d'un. El televisor és l'aparell electrodomèstic més freqüent, per sobre, fins i tot, d'altres més necessaris com el frigorífic o el forn

Un 90,7 % de la població mira la televisió cada dia.

Veiem, doncs, que a la nostra societat és gairebé impossible escapar o mantenir-se al marge del poder i la influència de la televisió. És innegable que, amb aquesta amplíssima dedicació de ciutadà mig, la televisió es converteix en un element de molta importància en el desenvolupament d'una persona.

Les possibilitats de la televisió han estat

tant lloades com criticades. En sí mateixa, la televisió no es dolenta, però un consum inadequat pot exercir males influències i, fins i tot, trastorns en la socialització i el creixement personal.

La televisió s'ha convertit en una realitat quotidiana que no pot ser suprimida. L'espectador ha de saber advertir i controlar els seus riscos i les seves amenaces per tal d'evitar que la petita pantalla acabi convertint-se en un element molt més important en les nostres vides del que hauria de ser.


Aquesta sensibilitat i educació envers la televisió i els seus continguts -molts d'ells accessibles a través d'Internet- ha de ser aplicada a tothom, però especialment a les noves generacions, que viuen la seva etapa de formació en plena "audiovisualització" del món, i són molt més susceptibles als impactes generats per la pantalla, tant si són positius com negatius.

Recorda

La televisió pot tenir un paper educatiu i estimulant, però si no es sap controlar el seu ús pot convertir-se en un problema.

Cal tenir en compte que, avui dia, els continguts televisius són accessibles a través de diferents suports. Un 56% dels nois d'entre 11 i 14 anys veuen sèries i pel·lícules a través d'Internet.

Educar els joves en el consum de mitjans audiovisuals és una necessitat de la nostra societat i una bona inversió de cara a la seva formació.

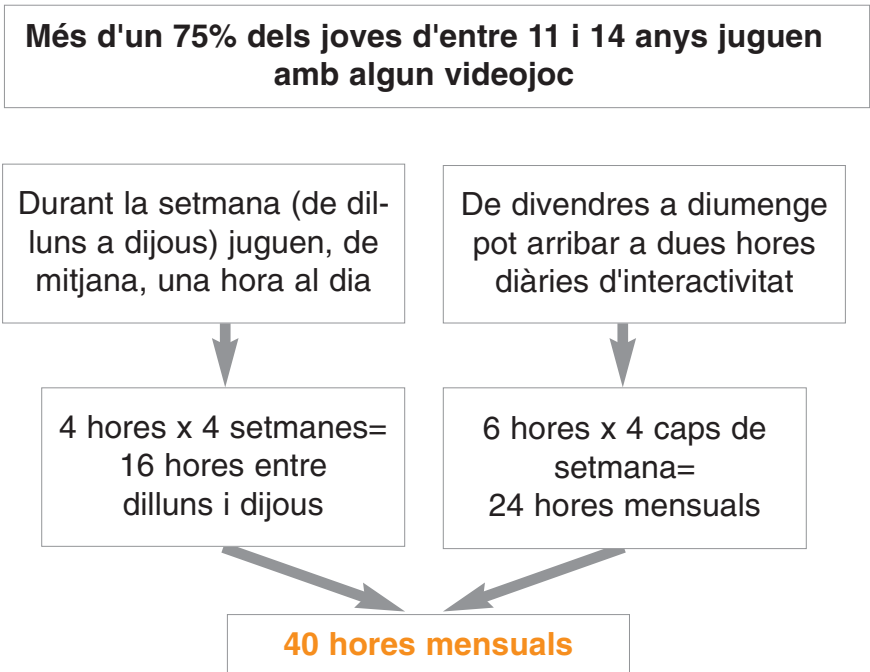


Alguns consells...

- Veure la televisió en família: és una bona eina per estimular el diàleg entre pares i fills
- Tenir coneixement dels programes que agraden als joves i ser conscient dels seus continguts (només un 41% dels joves s'informa abans de veure un programa). S'ha de ser conscient, també, que els joves accedeixen a molts continguts a través d'Internet i el número de visualitzacions de programes i sèries online augmenta cada dia
- Planificar un horari i encendre la televisió quan comenci l'emissió desitjada: és aconsellable evitar la improvisació
- No utilitzar el televisor com a mainadera electrònica ni com a recompensa o premi
- La iniciativa ha de ser, preferentment, dels pares, que són els que han de seleccionar els programes i, en la mesura del possible, compartir les inquietuds dels joves i ensenyar-los a desenvolupar el seu sentit crític
- Buscar alternatives d'oci a la televisió
- Realitzar activitats a l'aire lliure i fer esport
- El televisor hauria d'estar apagat la major part del dia: la vida familiar no ha de girar al voltant d'ell
- No posar el televisor a les habitacions i no encendre'l a l'hora de fer els deures... Mai és un bon company. Distreu, dificulta la concentració.
- Els pares han de donar exemple: és impossible que un jove utilitzi la televisió de manera saludable si els seus pares ho fan de forma inconvenient

3. VIDEOJOC

Els videojocs són una de les activitats d'oci més freqüents entre la joventut.





Les possibilitats que tenen els videojocs semblen infinites. Podem recrear qual-sevol tipus de món amb ells, competir en totes les modalitats esportives, formar part de móns històrics i de ciència-ficció, convertir-nos en herois, guerrers, soldats, etc.

Jugo i sóc conscient que és pura ficció?

El món dels videojocs és un passatemps en la vida dels joves. Tenir les últimes novetats s'han convertit en un hobby.

El 30% dels enquestats tenen més de 20 videojocs

El seu ús correcte depèn d'un mateix i dels pares. No s'ha de donar prioritat als videojocs davant d'altres obligacions més importants. S'ha de tenir en compte que són un PASSA-TEMPS no un MALGAS-TA-TEMPS.

Controla el temps que els hi dediques: poden ser addictius i perjudicar-te!

Avantatges

1. Són una oportunitat de contacte social
2. Afavoreixen el treball mental (lògica, reflexos) i físic
3. Poden ser un oci familiar
4. Potencien la participació col·lectiva
5. Transmetren valors positius
6. Aprendre

Inconvenients

1. Poden crear dependència
2. Poden fomentar i transmetre valors negatius com violència
3. Difuminen la línia entre realitat i ficció
4. Desenvolupen conductes antisocials

Tu ets l'amo de tu mateix, tindran tants inconvenients com tu deixis que en tinguin

Gèneres

N'hi ha molts i molt variats. Alguns són més o menys recomanables segons l'edat. Els videojocs de plataformes són un bon exemple de jocs entretinguts i adequats per a tots els públics.

Consultar sempre el codi PEGI (Pan European Game Information), la classificació per edats, per saber si el videojoc és recomanable per a ells. Tots porten una edat senyalitzada: a partir de 3, de 7, de 12, de 16 o de 18 anys

3

7

12

16

18

A partir de anys



Violència



Llenguatge groller



Por



Sexe



Drogues



Discriminació



Jugabilitat



Joc online

Quant temps s'ha de jugar?

Depèn del dia de la setmana. Dissabte i diumenge els joves tenen més temps lliure però és important pactar-ne un com, per exemple, una hora, una i mitja, etc.

S'ha de saber dir prou, els joves estan en una edat capaç de prendre decisions

Als videojocs s'hi pot jugar sol o acompanyat. És un moment del dia en el que, enlloc de tancar-se en si mateix, es pot compartir un temps d'oci amb altres membres de la família. Això pot enfortir els llaços familiars entre pares i fills i entre germans. Juguem a la sala d'estar? És un bon plantejament.

RECORDA: Els videojocs, ben utilitzats, són un avantatge, no un inconvenient!

4. SMART- PHONES: 24 hores en marxa



El telèfon mòbil, ja conegut com a smart-phone, és la pantalla estrella. Actualment és la més popular entre els joves perquè es percep com una pantalla realment personal. Aquest caràcter únic fa que la relació amb aquest dispositiu sigui especial i aspiracional.

L'ús dels smartphones d'entre els joves d'11 a 14 anys supera el 90%

Aquests nous dispositius mòbils s'estan generalitzant i afavorint l'accés a un mercat vast i divers. Això crea una sèrie d'oportunitats de joc, aprenentatge i fonts d'informació útil.

Ofereixen accés a un món digital d'oportunitats extraordinàries: No obstant això, els desafiaments en termes de contingut inadequat són també un problema: cal estar a l'aguait.

Què són? els telèfons intel·ligents o smartphones

Són els telèfons mòbils que ofereixen processament avançat de dades i una millor connectivitat que els tradicionals. Un smartphone és, en molts aspectes, un petit ordinador portàtil en el qual es poden instal·lar petits programes o, en altres paraules, aplicacions.

Què són? les aplicacions

Les aplicacions mòbils són els programes que es poden instal·lar en un telèfon intel·ligent. El nombre d'aplicacions disponibles és enorme, i en constant creixement. Hi ha des d'aplicacions educatives, jocs, serveis útils -com a previsions meteorològiques i els serveis de traducció-, fins a continguts només per adults. Poden ser gratuïtes o amb costos de fins a 10 .

Avantatges

1. Són una oportunitat de contacte social
2. Font d'informació
3. Comunicar-se
4. Eines d'oci
5. Càmera fotogràfica
6. Vídeo
7. Ràdio
8. Emmagatzemar fotos, música i vídeos

Inconvenients

Tindrà els inconvenients que tu vulguis: posa límits al seu ús!

L'addicció dels joves a comunicar-se a través d'Internet fa que, per molts d'ells, el seu dispositiu mòbil s'hagi convertit en una eina indispensable de butxaca i en un mitjà per relacionar-se.

En aquest punt, les xarxes socials hi juguen un paper important, per no dir essencial.

Cal plantejar-se dues qüestions:

A partir de quina edat necessiten mòbil?

És indispensable la connexió a Internet?

Coses que poden fer amb el mòbil i connexió a Internet:

- Visionar vídeos
- Visionar pel·lícules
- Connectar-se a xarxes socials
- Xatejar

- Consultar tot tipus de pàgines web
- Descarregar-se aplicacions com jocs, programes de música, etc
- Jugar online
- Comprar a botigues online

Segons l'estudi realitzat, el 30% dels joves es connecten a Internet a través del mòbil. Per tant, gairebé un terç dels enquestats d'entre 11 i 14 anys utilitzen aquest dispositiu per accedir a la xarxa.

Tot el contingut al que poden accedir és adequat per a ells?

Aquest és un dels majors desafiaments: trobar o descarregar aplicacions amb contingut inadequat. Un gran nombre de jocs violents poden ser descarregats com a aplicacions, i hi ha aplicacions que permeten accedir a contingut sexual inadequat per a menors d'edat.

Els pares han de ser conscients del que s'instal·len els seus fills